

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Negyedévre	45 dinár
Egy óra	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: **Dr. MARA JENŐ**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiliteva (Zápolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁN: NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 190. szám.

Kedd, augusztus 29.

Rendelet a lakásuzsora megszüntetésére.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 27.

Miután az új lakástörvény 1923 január elsejével lép életbe, a szociálpolitikai minisztériumban már most megkezdették a végrehajtó utasítások és a rendeletek megszövegezését. A végrehajtási utasításban többek között egy olyan pont is szerepel, hogy az új épületek lakásai, amelyeket tulajdonosuk két hónapra belül nem ad bérebe, elrequirálhatók és maximális áron állami tisztviselők részére bérbeadhatók. Ugyanilyen rendelkezés szól azon lakásokról, amelyeket tulajdonosuk a megengedettnél nagyobb bérrel adott ki.

A törvényhozói bizottság első ülése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 27.

Trifkovity Márk törvényegységsítő miniszter felkereste Timotievity Koszta miniszterelnökhelyettesét, akivel a törvényhozói bizottság összehívásáról tárgyalt. Timotievity kijelentette, hogy a bizottság összehívásának ideje felől a szeptember 5-én összeülő minisztertanács fog határozni. Valószínű, hogy a minisztertanács a törvényhozói bizottság összehívását szeptember 10-ére jelöli. Az első ülések napirendjén természetesen a tisztviselői törvény szerepel.

Az osztrák legitímisták a császárságért.

A „Torontai” tudósítójának távirata.

Wien, aug. 27.

A londoni konferencia azon határozata, amellyel Ausztria talpraállításaának a kérdését a népszövetségre bízta, akcióra készítette az osztrák swarzgelb legitímista-pártot. A párt terjedelmes memorandumot küldött a népszövetség titkárságához, ismertetve Ausztria szomorú gazdasági és monarchista szempontokból zilált politikai viszonyait s arra a konkluzióra jut, hogy Ausztriát a végromlástól csak a császárság visszaállítása mentheti meg. Kéri a népszövetséget, hogy tegye lehetővé, hogy Ausztria, amíg nem késő, visszakapja törvényes császárságát, II. Ottót.

Meghosszabbították a Csehszlovák—SHS egyezményt

— A „Torontai” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, aug. 27.

Prágából jelentik: Ninesity Momcsiló külügyminiszter, Milovánov külügyminiszteri titkár kíséretében Prágába érkezett. A vasutállomásnál Vosnyák, prágai szerb követ és a csehszlovák kormány megbízottja fogadta az érkező vendégeket. Néhány órával később ért Prágába a Marienbadban nyaraló Benes dr., aki Ninesityvel még az est folyamán fontos tárgyalásokba bocsájtkozott.

Előzőleg Benes dr. Pasitytal tárgyalt Marienbadban Ausztria segélyezésének ügyében. Az érkekezleten hír szerint teljes egyetértés uralkodott, effektív határozatokról azonban még nem tudni. Ugyancsak

ezen a konferencián vitatták meg a Csehszlovákia és Jugoszlávia között fennállott két éves szerződést, mely már a múlt évben lejárt. A szerződést illetőleg úgy határoztak, hogy azt az eredeti szövegében csekélyebb változtatásokkal elfogadják és holnap aláírásra terjesztik elő.

A külügyminisztériumi sajtóiroda hivatalos kommunikét bocsájtott ki, amelyben megerősíti a konvenció meghosszabításáról szóló híreket.

Románia képviselője, Duka külügyminiszter tegnap késő este érkezett Prágába. Ma délelőtt a „Praski Grad”-kastélyban Massarik, Pasity, Ninesity, Benes és Duka közös értekezleten vesznek részt.

Seypel nyilatkozik a külföldi tárgyalásairól.

Olaszország Ausztria segítségére siet.

— A „Torontai” tudósítójának távirata. —

Wien, aug. 27.

Seypel kancellár Veronából való hazautaztában Insbruckban a sajtó képviselői előtt összegezte a prágai, berlini és veronai tárgyalásainak eredményét.

A veronai tanácskozásokról elmondotta, hogy azok lehetővé teszik, hogy a külügyi bizottságban konkrét javaslatokat tegyen, amelyek szerinte elegendők Ausztria gazdasági összeomlásának megakadályozására. A köztársaság szanálásának és konszolidálásának létrehozására ígéretet kaptam — mondotta, — hogy az érdekelt államok

garantálni fogják Ausztria mindenkor deficitjének fedezését, amíg azt a pénzügyi helyzet szükségessé teszi.

Milano, aug. 27.

Mussolini, a faszisták vezére a „Popolo d'Italiaban” fejtegeti, hogy Olaszországnak az entente hozzájárulásával vagy anélkül rögtön Ausztria segítségére kell sietnie. Schanzer feladata, hogy Lloyd George befolyásától megszabaduljon és önmállóan cselekedjen. Ausztriát Olaszországnak gazdasági szférájába kell vonni és megelőzni a cseh előretörést Wien ellen.

Németországnak fizetni kell.

A „Torontai” tudósítójának távirata.

Páris, aug. 27.

Francia politikai körökben általános a felfogás, hogy a németekkel való megegyezés sikerülni fog. A jóvátételi bizottság állítólag az augusztus 15-én esedékessé vált ötvenmillió aranymárkás jóvátétellel is foglalkozott és úgy döntött, hogy Németországnak haladéktalanul ki kell fizetnie azt, mivel újabb halasztásokról szó sem lehet.

Lemond a magyar külügyminiszter?

A „Torontai” tudósítójának távirata

Budapest, aug. 27.

A „Pesti Napló” hírei szerint a külügyi kormányzatban rövidesen fontos kihatású változások történnek. Bánffy külügyminiszter állítólag távozik állásából és helyét Daruváry Géza, jelenlegi igazságügyi miniszterrel töltik be. A távozó külügyminisztert a párisi magyar követség pozíciójának betöltésével fogják megbízni, míg Prazovszki Iván, mostani párisi követet a prágai követség vezetésére rendelik ki.

Az osztrák korona után a német márka?

A „Torontai” tudósítójának távirata.

London, aug. 27.

A tőzsdén a német márka vad spekuláció tárgya lett. A német márka teljesen az üzletszerű árfolyam leszorítás áldozata s az általános kampányban a középosztály is résztvesz. A márka állandó baisesjával szemben minden mentő akció céltalannak látszik.

Mennyi pénz kellene Ausztria felsegítéséhez?

A „Torontai” tudósítójának távirata

Wien, aug. 27.

Goode William, aki angol pénzügyi szaktekintély, a Timesben cikket írt és abban azt mondja, hogy becslése szerint tizenöt millió font kölcsön elegendő volna Ausztria jelenlegi helyzetén segíteni. Goode cikke végén azt kérdezi, hogy vajon Saint Germain-ben Ausztriát örendelkezési és a souverain joggal csak azért teremtették-e, hogy újólág kijelentsék: meg kell halnia.

Meghosszabbították az opciós határidőt.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 27.

A belügyminisztérium B. B. B. ügyosztályának 10200—1922. sz. új rendelete értelmében az opciós kérvények beterjesztésének legvégső határideje augusztus 31. Ez a még rendelkezésre álló néhány napos határidő már olyan rövid, hogy annak legfeljebb csak azok vehetik hasznát, akiknek optálásuk már folyamatban van, csak valamely rajtuk kívül álló oknál fogva nem tudtak eddig valamely szükséges okmányt megszerezni. Az ujjannan optálásra kötelezettek azonban alig tudnak ezen rövid határidő alatt eleget tenni kötelezettségüknek. Súlyos hiba, hogy ez a terminust meghosszabbító rendelet csak most jelent meg, nem pedig mindjárt a július 26. határidő lejártával, mert így több idejük lett volna az érdekelteknek arra is, hogy utánjárhassanak ügyüknek.

Ítélet a Landau-perben.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Budapest, aug. 27.

Hetek óta folyik a Landau-per. A vádlók és vádlottak hosszú és elkeseredett harca volt ez, amely végre a befejezés első állomásához ért, amennyiben a bíróság meghozta az első ítéletet.

Doba Nándort zsarolás büntetével találta a bíróság bűnösnek, akit három évi fegyházra ítéltek. Ruzsits Ferencet zsarolás büntetéseért két évi és hat hónapi fegyházra, Sipos Camillót zsarolás büntetéseért és személyes szabadság megsértésének büntetéseért, hivatalos hatalommal való visszaéléseért öt évi fegyházra, Beckert Józsefet hivatali hatalommal való visszaélés vétségeért három hónapi fegyházra, Tóth Endrét hivatali hatalommal való visszaélés vétségeért tíz hónapi börtönre ítélték. Sipos Camillót a főbüntetésen kívül tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogainak gyakorlásától való eltiltásra ítélték. A vizsgálati fogságban eltöltött egy év és nyolc hónapot kitöltöttnek vették.

Dobe Nándornak és Ruzsits Ferencnek a vizsgálati fogságban eltöltött időt szintén kitöltöttnek vették.

Kiss Klein Ignác idegen vezetőt a bíróság a zsarolás büntetése alól felmentette.

A vádlottak kötelesek a felmerült költségeket megtéríteni. Landau és Dobe között a kelenföldi laktanyában kötött szerződést érvénytelenítették. Landau kártérítési igényét a bíróság Ruzsitscsal és Sipossal szemben megállapította és Landaut polgári perre utasította.

Ruzsitsot, Beckert és Kiss Ignácot a személyes szabadság megsértésének vádjá alól felmentették.

Nemzetközi csendőrség fogja Ausztriában a rendet fentartani.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, aug. 27.

Párisból érkező hír szerint az entente nemzetközi csendőrséget szándékozik szervezni, amellyel Ausztriában a rendet akarja fenntartani. A Neue Freie Presse kijelenti, hogy a terv megvalósítása arculcsapása Ausztria önállóságának és a leghatározottabban sérti az Ausztria önállóságát biztosító saintgermaini békeszerződést.

Wienben nagy izgalmat keltett a világgá röptett hír.

Utolsó sorozáson az 1898-as hadkötelesek.

Becskekerekről hatan utaztak a felülvizsgálatra

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, aug. 28.

Az 1898-ban született hadkötelesek közül azok, akiket az eddigi sorozásokon alkalmatlannak találtak, tegnap Suboticára utaztak, ahol az ottani divíziónál összeült kiszélesített sorozó-bizottság előtt végső vizsgálaton, az úgynevezett „soperviziten” jelennek meg. Becskekerekről hatan utaztak Suboticára, ahol alkalmatlanságuk újbóli kimondása esetén, beosztják őket mint tényleges katonai szolgálatra alkalmatlanokat az első korosztályba. Abban az esetben, ha a sorozó bizottság alkalmasnak mondja

Kereskedelmi bíróságot állítanak fel Becskereken.

Rövidesen gyűlés elé viszik a tervet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, aug. 28.

A kereskedők és iparosok grémiumának igazgatósága a napokban ülést tartott, amelyen nagyjelentőségű, széles koncepciójú terv kiviteléhez adta előzetes jóváhagyását. A grémium igazgatósága ugyanis átértve a terv nagyszerűségét, a legnagyobb készséggel hozzájárult ahhoz, hogy Becskereken választott kereskedelmi bíróságot állítsanak fel.

Az eszme nem új, de annál jobb, nélkülözhetetlenebb. A nagyobb kereskedelmi gócpontokban már mindegyik évek óta működnek a választott bíróságok, amelyek a vitás kérdésekben gyorsan és szakavatott ítéletet hoznak. Mindenütt a legmesszebbmenő felkarolásra és pártfogásra talált a kereskedelmi bíróság intézménye és kétségtelen, hogy Becskereken, ebben a kereskedelmi és ipari gócpontban is a legnagyobb lelkesedéssel szegődnek a kereskedők a terv megvalósításának a szolgálatába.

Legutóbb Subotica szervezte meg a választott bíróságot s rövidesen már meg is kezdi működését. Helyénvaló volna tehát, hogy a suboticiai kereskedők követésre méltó példáját a becskekerekiek is elfogadják.

A választott kereskedelmi bíróságokra vonatkozó terveket Sztanojlovity, a bánági Kereskedelmi- és Iparkamara titkára adta elő. Sztanojlovity javaslatában elmon-

dotta, hogy egy független, kereskedők által álló bíróság választandó, mely vitás ügyekben, mint a felek által elismert kompetens fórum ítélkezne a kereskedelmi ügyekben felmerült összes vitás kérdésekben. Hogy a kereskedelmi bíróságot jogérvényesnek ismerje el mindkét fél, a keresk. ügyletek lebonyolításánál, illetve megkötésénél kötelezővé nyit irnak alá az érdekeltek, melyben az esetleg felmerülő vitás ügyek elintézését s az ezekben való bíráskodás jogát a választott kereskedelmi bíróságra bízzák. A választott bíróság költségeit és járulékait a pereskedő felek fizetik, még pedig egy rendszabályilag meghatározott százalékarányban.

Az előkészületeket s az alapszabályok kidolgozását Sztanojlovity kamarai titkár végzi s amint munkájával elkészült, gyűlést hívnak össze, ahol részletesen megtárgyalják a kérdést. A terv a kereskedők körében a legnagyobb meglepéssel találkozott s így előreláthatólag nem gördülnek akadályok a terv elfogadása elé.

A választott kereskedelmi bíróságnak különösen a mostani időkben volna óriási jelentősége, amikor a mind fenyegetőbbé váló bíróhiány bonyodalmassá teszi a perek elintézését. A kereskedelmi vitás ügyletek pedig gyors határozatra várnak, ami csak egy úton érhető el, ha választott kereskedelmi bíróságot állítanak fel.

A vasutaszenekar ünnepélye.

Szombaton kedves ünnepük volt a vasutasok zenekarának: megkapták a díszes kivitelű egyenruhákat. Ez alkalommal szombat este nyolc órakor díszfelvonulást rendeztek a Brigadira Risztitya- és az Alekszandrova-utcaán át az Eötvös-utcában lakó Grubity Andrea dr. városi főjegyző lakása elé, aki a vasutaszenekar érdekében rengeteg jót tett és mint lelkes tagja az egyesületnek, sokat fáradozott annak felvirágoztatása végett. Az egyenruha beszerzésének munkájából is méltó rész illeti meg. A vasutaszenekar nem feledkezett meg önzetlen barátjáról, Grubity Andrea dr.-ról és kedves ünnepe alkalmából külsőleg is kifejezte háláját és köszönetét. Grubity dr. meleg szavakkal köszönte meg az ovációt és szívélyesen megvendégelte a derék zenészeket.

Új magyar költők.

Falu Tamás: Szégyen.

Harcolnék gyáva sorsom ellen
Karral és karddal vakmerőn.
De nincs kardom, de nincs erőm!

Szégyenlem, hogy dajkáltak egykor,
Ha kised-álomom felriadt.
Szégyenlem a boldog gyerekkort,
Más adta játékaimat.
Szégyenlem, hogy a padban ültem,
Hol kijelölték a helyem.
Hogy más lelkével lelkesültem,
S nem az enyém volt a fejem.
Szégyenlem, hogy meg nem fog-

(hattam)

Husz évemet örök rabul.
Szégyenlem a derék hajamban.
S az ősz, mely már rám szabadul.
Szégyenlem, hogy vergődtem ágyon,
Míg multak kinn derűs napok.
És szégyenlem, hogy élni vágyom
És szégyenlem, hogy meghalok.

Napról-napra nő a drágaság. Beogradból jelenti tudósítónk: Timotievity Koszta belügyminiszter erősen dolgozik a drágaság leküzdésére tett ígéretei beváltásán. A tegnapi napon értesítette Beograd város vezetését, hogy mérsékelt áron bocsájt a város rendelkezésére több száz vagon búzát, a beljei kinstári uradalomból. A drágaság a beogradi piacon minden ellenintézkedés dacára is folytonosan növekszik. A füstölthús például a napokban harminc dinár volt, két nap alatt pedig felment az ára harmincnyolc dinárra. A vaj is egy-két nap alatt tíz dinárral drágult.

A Slavija mulatsága. A helybeli Slavija sportegyesület vasárnap díjtekézzel egybekötött ünnepélyt rendezett a „Bristol”-ban. A díjtekézés eredményei a következők: Rosehival (Budlibieska), Tomcsányi (Slavija), Schlitter (Schwäbisch Sp. E.), Brkity (Slavija), Sloboda (Budlibieska).

Befejező stádiumban a szlovén bányászstrájk. Ljubljánából jelenti: A szlovén bányászok strájkja a befejezéshez közeledik. Az egyeztető tárgyalások, amelyeket Zsarjav szociálpolitikai miniszter közvetít, a legjobb mederben folynak s így a béke helyreállítása biztosra vehető.

Új típusú olasz tengeralattjáró. Cattaróból jelenti: Az olaszok a cattarói öbölben egy új típusú tengeralattjárót próbáltak ki, melyet a vizalatti sziklák robbantására is fel lehet használni. A tengeralattjáró megjelenése nagy riadalmat keltett a lakosság körében.

HIRESK

Miniszterek inspekción uton. Szarajevóból jelenti: Rafajlovity erdő- és bányauügyi miniszter, valamint Vilovity és Omerovity muzulmán miniszterek inspekción utjuk alkalmával Szarajevóban két napot töltöttek.

A tanítók nagygyűlése. Beogradból jelenti tudósítónk: A tanítók három napon át gyűlést tartottak Beogradban, amelyen megbeszélték a fontosabb közoktatási kérdéseket. A nagygyűlés határozati javaslatot hozott, mely szerint a tanítószág követeli egy új népiskolai törvény hozatalát és a tanítók szociális helyzetének megjavítását.

A becskereki kereskedők és iparosok grémiuma augusztus huszonehedikén délelőtt tíz órakor ülést tartott, amelyen Vanek, a bánági kereskedelmi kamara titkára elnökölt. A napirenden a munkások béremelésének a kérdése szerepelt. Az elnök általános béremelést javasolt és pedig tizenöt százalékkal. Többek hozzászólása és kimerítő tárgyalás után oly értelmű megegyezés jött létre a munkaadók és munkások között, hogy a béremelésnél a tizenöt százalékot veszi alapul, azonban egyes fontosabb szakmunkáknál a munkaadók a saját belátásuk szerint magasabb emelést is fognak adni.

ki valamennyiüket, az illető mint újonc, rendes katonai szolgálatra tartozik bevonulni.

A kerületekben való sorozás alkalmával tudvalevőleg minden 21, 22 és 23 éves (datum szerint) férfit felülvizsgálják. Ha valamelyik sorozásnál alkalmasnak mondják ki az illetőt, bevonul, ha pedig alkalmatlannak nyilvánítják, a káderállományba helyezik, ahol még 24-ik életévében is bentmarad. 24-ik életévükben az alkalmatlanok az utolsó rendes sorozáson vesznek részt, mely véglegesen dönt afelett, hogy megfelelnek-e mint katonák, vagy pedig szervezeti bajjuk, betegségük, stb. akadályozza őket a szolgálat teljesítésében.

Harmincegyedik életévében újra felülvizsgálják az I. korosztálybeli-eket s ez alkalommal megállapítják, hogy szükség esetén milyen szolgálatra használhatók. A harmincegyedik év egyúttal beleesik a második korosztályba.

A közlekedésügyi minisztérium új palotája. Beogradból jelenti tudósítónk: Az építésügyi minisztériumban elkészültek a közlekedésügyi minisztérium új palotájának tervrajzaival. A tervek szerint a minisztérium 5000 négyzetméternyi területen épül, négy utcára fog kiterjedni és ötszáz termet foglal magában. A palotának saját telefon- és távírdaállomása lesz és közvetlen összeköttetésbe fog állni az összes vasutigazgatóságokkal.

A hadirokkantak kongresszusa. Beogradból jelenti tudósítónk: A hadirokkantak kongresszusa szeptember 10-én kezdődik Ljubljánában. 14-én áttesszük székhelyüket Zagrebba, 16-án pedig Beogradba. Politikai körökben beszélik, hogy abban az esetben, ha a kormány szeptember 16-ikáig nem teljesíti a rokkantak követeléseit, demonstrációkat fognak rendezni Beogradban.

A C szervezet állítólag Poincarét is meg akarja gyilkolni. A „Matin” szerint a berlini C szervezet egyik tagját, Wunschert Párisba küldte, hogy Poincarét meggyilkolja. A Matin hiradása élénk feltűnést keltett. A rendőrség Párisban és a vidéken számos házkutatást tartott.

Kivégeztek egy orosz püspököt. Anatol orosz püspököt, akit forradalmi szociálista elvei miatt már régebben halálra ítélték, néhány nap előtt Moszkvában kivégezték.

Lloyd George emlékiratai. Londonból jelenti tudósítónk: Most már bizonyosra vehető, hogy Lloyd George elhatározta magát arra, hogy megírja emlékiratait. Mértékadó londoni körökben azonban oly hírek keringenek, hogy még a legnagyobb londoni kiadócégek is visszariadtak attól az összegtől, amelyet a miniszterelnök állítólag kért. Azt a könyvet, amely címlapján az angol miniszterelnök nevét viseli, természetesen mindenki olvasná, a tiszta igazság kimondása, mint Asquithé tette önéletrajzában, természetesen elengedhetetlen kellék. De kérdés, vajjon Lloyd George jelenlegi állásában olyan helyzetben van-e, hogy mindent szabadon megírhat? Ez a kérdés izgatja legjobban a kiadókat is, akik Lloyd George két kötetének exact természetéről szeretnének meggyőződni, mielőtt átadnák a miniszterelnöknek azt a bizonyos „hatszámjegyű csekket”.

Repülőgépszerelési Nizza felett. Rómából jelentik: Nizza felett összeütközött két olasz repülőgép. A bentülő négy pilóta szörnyethalt.

*** Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecskereki Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.**

Vigyázz!! A velikibecskereki „Hazug”-asztaltársaság folyó évi szeptember hó 3-án, a „Geyer”-féle vendéglőben a vasúti zenekar közreműködésével, a szegénysorsu gyermekek felruházása javára egy díjtételezéssel egybekötött jótékony célú szüreti ünnepélyt rendez, amelyre a jótékony célt gyakorló közönséget meghívja a rendezőség. A díjtételezéshez 5 értékes tárgy van kitűzve. A díjtételezés kezdete d. e. 9 órakor. A szüreti ünnepély kezdete d. u. 5 órakor. A tánc kezdete este 8 órakor, reggelig. Belépti-díj nincs.

*** Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy Vel. Becskereken az Alexandrova u. 22. szám alatt (Közgazdasági Bank épületében az udvarban jobbra) női fűző szalonomat szeptember 1-én megnyitom, hol a legmodernebb halcsont nélküli fűzők, haskötők és melltartók a legmagasabb igényeket is kielégítően készülnek. A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kérem. Arnstein Józsa fűzőkészítő.**

A Bánság egészségügyi helyzete kielégítő. Haldoklik a vörhenyjárvány. — Szórványos tifusz-megbetegedések.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 28.

A Bánság mai közegészségügyi helyzete a legteljesebb mértékben kedvezőnek mondható. A múlt hónapban pusztító vörhenyjárvány az erélyes óvintézkedések és utasítások s azoknak pontos végrehajtása folytán erősen szűnőfélben van s a jelenlegi betegek is — szórványos eseteket kivéve — már annyira javulóban vannak, hogy a betegek létszáma csakhamar eléri a normális állapotot.

A megye másik veszedelmes ellenfelét, a tifuszt szintén teljesen lefegyverezte az orvosi tudomány és körültekintő figyelem. A Bánságban ugyancsak kismértékben lépett fel a rosszindulatú betegség, de a továbbterjedésének megakadályozása végett megteendő lépések

elmulasztása esetén komoly veszedlemmé fajulhatott volna el.

A diszenterias megbetegedések alig haladták túl a rendes átlagot. Legtöbbjük gyógyulófélben van s így erről az oldalról sem fenyeget veszély.

Annál több gondot okoz az ezen a vidéken nagyon elterjedt trahoma nevű szembetegség, mely egyike a legsúlyosabb szembajoknak. Gondos orvosi kezelés és az orvosok által elrendelt óvintézkedések fogantatása esetén azonban lefegyverezhető a trahoma is.

A megyei egészségügyi hivatal kimutatása szerint augusztusban huszonöt vörheny-, három tifusz- és huszonhat trahomásbeteget jelentettek be.

Franciaország ellenzi Németország felvételét a népszövetségbe.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, aug. 27.

Párisban az a vélemény, hogy Németország nem fogja a népszövetségbe való felvételét kérni. Hogyha ez megis megtörténne, úgy a francia delegátusok követelni fogják, hogy Németország vállalja magára a békeszerződésből eredő kötelezettsé-

gek teljesítését. A felvétel esetén Franciaország ellene lesz annak, hogy Németország a népszövetség tanácsában is helyet foglalhasson. Ehhez semmiképpen sem akar hozzájárulni. Inkább kilép a szövetségből.

A német moratórium kérdése a megegyezés felé halad.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, aug. 27.

A jóvátételi-bizottság tárgyalásairól kiadott kommuniké azt mondja, hogy az eddigi munka nem mutat fel pozitív eredményt, azonban az az előnye mégis mutatkozik, hogy a megbeszélések alatt több életrevaló ötlet merült fel, amelyek a további tárgyalásoknál alapul szolgálhatnak. A kiküldöttek abban a helyzetben voltak, hogy a bizottságot felvilágosítsák Németország mostani állapotáról. A német kormány kiküldöttei indítványt tettek arról, hogy a német kormány hajlandó szállítási szerződést kötni, amelyben kötelezi magát, hogy a német szén-

bánya- és erdőtulajdonosok Franciaország részére nagymennyiségű szenet és fát szállítanak. A szerződéseket, nemteljesítés esetén, perrel lehet érvényesíteni és külön rendelkezés esetén súlyos bírsággal sújthatók a szállítók. A javaslat a német ipar képviselőinek beleegyezésével történt. Az ententekiküldöttek a javaslatot a jóvátételi-bizottság legközelebbi ülésén előadják. A francia bizottsági tagok kijelentették, hogy elutasításuk nem jelenti a konferencia végleges megszakítását.

A kiadott jelentésről igen kedvező hangon írnak a francia és német lapok.

Iparművészeti tanfolyamot nyitottam. Tanítom a batikolást, bandána, trikolorozást, művészi lámpaernyők készítését, francia babák, művészi kézimunkák készítését és montirozását. Tervezést, különböző bormunkák: lapos és magas domborítás, mozaik, konturozás s ezek hasznosítása. Tanfolyamot 3 hónapig tart, heti 6 órában, felőle az összes tárgyat. Tanulmánydíj: 200 dinár havonta. Beiratkozás szept. 1-éig lakásomon: Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 8. sz. aznaponta d. e. 11-től d. u. 5-ig, vagy Frank Lajos ut. üzletében Fő-utca. Megrendeléseket vállalok. Simonyi Rózsika, iparművész, okl. rajztanárónő.

Furesa cseh propaganda. A New-York Times egyik legutóbbi számában jelent meg az alábbi hirdetés: „Hires ceruzák. A kiváló minőségükről világszerte ismert Koh-i-noor-ceruzák visszakerültek az amerikai piacra. Ezek a hires ceruzák azonban az ősi gyárakban készülnek, amelyeket Hardmuith C. alapított, még 1790-ben Csehországban, a csehek országában, a világ legfiatalabb köztársaságában, a csehszlovák köztársaságban. A csehek az osztrákok sokáig elnyomták, de a nagy világháborúban a csehek fellázadtak Ausztria ellen s az osztrák kormányt megbuktatták. Ugy, ahogyan az Németországban is

megtörtént. A csehek az entente-kormányok és Amerika szövetségesei voltak és Szibériában, Oroszországban, Franciaországban és Olaszországban véghezvitt hőstetteiket az egész világ megesedálta. Nagy sikereikkel elérték azt, hogy entente Csehszlovákiát mint független államot elismerte. A Koh-i noor gyártmányok a legjelentősebb cseh gyártmányok közé tartoznak. A gyárban ezerhétszáz ember dolgozik és mind cseh”.

Wirtschaftlicher Kompass címen jelenik meg a Bánáti Kereskedelmi és Iparkamara kiadványa, mely a Szerbek, Horvátok és Szlovének királysága összes fontosabb közgazdasági jelentőségű törvényeit és rendeleteit foglalja magában hiteles német fordításban és a Hivatalos Lap alapján. Ára 16 oldalas nyolcadikenként 5 dinár Az I. füzet 6¹/₂ iv terjedelemben már megjelent és a Munkásbiztosítási törvényt, valamint a törvény Végrehajtási Rendeletét tartalmazza. Az egész gyűjteményre előfizetni is lehet oly módon, hogy 50 dinár letétként fizetendő, mely összeg az egyes füzetek elszámolásakor esetről-esetre a letétösszegre kiegészítendő. Az I. füzet ára (din. 32-50), illetőleg az előfizetési letét (dinár 50—): Wirtschaftlicher Kompass, Veliki Becskerek, Postafiók 42 címre küldendő.

* **Külföldi kifizetéseket, átutalásokat, csekk- és valutavételeket gyorsan és olcsón közvetít a Nagybecskereki Népbank R.-T. — Telefon 62.**

* **Felhívjuk a t. olvasóközönség figyelmét lapunk mai számában megjelenő „Singer”-varrógépek c. hirdetésünkre. Agilis ügynökök kerestetnek.**

* **Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Becskerek. — Telefon-szám 329.**

Közgazdaság

Romániából új burgonyát és hagymát nem szabad kivinni. Kolozsvárról jelentik: A kereskedelmi és iparügyi minisztérium import-és export bizottsága legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy az új termésű burgonya és hagyma kivitelére semmiféle engedélyt nem ad őszig, hogy a lakosság elláthassa magát télire.

Az osztrák bankjegyforgalom. Wiener tudósítónk jelenti: A hivatalos kimutatás szerint a bankjegyforgalom augusztus második hetében 80-8 milliárd koronával 913-9 milliárd koronára emelkedett.

Külföldi erdővásárlások Erdélyben. A kolozsvári „Közgazdaság”-nak jelenti Budapestről: A múlt héten Bukarestben konzorcium létesült, mely svájci és német tőke bevonásával óriási erdővásárlásokra kötött szerződéseket. Az erdőket különösen Erdélyben vásárolták és egyebek között egy oly szerződést is kötöttek, melynek alapján több község erdeit 1.000.000 lei azonnal való lefizetése ellenében és 42 éven át, évente félmillió lei részletfizetésért megszerezték. Ez a vállalat hivatalosan Erdély faiparában jelentős szerepet játszott. A vezetése Schmidt volt svájci konzul kezében van.

G. M. DOSTAL
leghiresebb

Naponkénti használatnál az arcnak és bőrnek üde, rózsás színt kölcsönöz, a kezeket puhítja és fehériti.

PIPERE GYÖNGYPORA

az legjobb békebeli minőségben ismét kapható az összes gyógyszerárakban, drogériákban, illatszer-, piperekereskedésben és minden e szakmabeli jobb üzletben. 1415

Főlerakat: „FARMAGENCIJA“ Novisad, gyógyszeri készítmények és piperecikkek ügynöksége.

Sport

Németországi footballcsapat Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: A Münchener Sportverein tegnap tartotta első mérkőzését a beogradi „Vardar“-ral 2:2 eredményen. Tekintve azt, hogy a Vardar, a beogradi egyesületek közötti erő dolgában a harmadik helyet foglalja el, a müncheni csapat első mérkőzését vereségnek tekinthetjük. A Sportverein ma délután „Jugoszláviá“-val mérkőzik, amely alkalommal erős küzdelemre van ki látás.

Slavija I. b.—Ratarszki Sp. K. 5:1 (2:0).

Slavija—Beogradski Radenieski Sp. K. 4:2 (4:0). Bíró Brkity.

A kikindai atletikai verseny eredményei a következők: 100 m. sifutás: 1. Popovity (11:5), 2. Gyárfás, 3. Kolb. — 800 méteres sifutás: 1. Miskovity (2:93), 2. Miskolci. — Sulydobás: 1. Ambrózy (13:08), 2. Jovanovity. 3. Turinszki. — Magasugrás: 1. Kolb (158), 2. Jovanovity. 3. Kerdecz. — 1500 méteres sifutás: 1. Miskovity (4:96), 2. Miskolei. 3. Szép. Távolugrás: 1. Popovity (609), 2. Bogdán. 3. Kolb. — Diszkoszdobás: 1. Ambrózy (44:47), 2. Bogdán. 3. Jovanovity. — 200 méteres sifutás: 1. Popovity. 2. Beetrart. 3. Bering. 400 méteres sifutás: 1. Miskovity (57), 2. Miskolei. 3. Berger. — Hármassugrás: 1. Bogdán (11:55), 2. Kolb. 3. Wehner.

A „Torontál“ hadifogoly postája.

Figyelmeztetés! Ismételt figyelmeztetünk mindenkit, hogy újabb bejelentésekkel a legcélszerűbb a rigai magyar királyi konzulátushoz fordulni. Címe: Legation Royal de Hongrie, Riga, Bastei Boulevard 6. (Letonia.)

Üzenetek.

Tolnay urnó Turszki Becsej. Fivéréről, dr. Rác Ernőről orosz hadifogságból üzenetet hozott Horváth István Veliki Becskerek, Toldy Ferenc-u. 19. Közlebbi adatokért forduljon közvetlenül Horváth urhoz.

38—921 s. i. sz. 1458

Arverési hirdetmény.

A novibecseji kir. járásbíróság 1467/1921/4. számú végzése alapján a lefoglalt és 2100 K értékre felbecsült 1 drb lónak, kocsinak és lószerszámnak Berta Antal novibecseji lakos javára, Presin Szima novibecseji lakos ellen 1825 K tőke és járuléka kielégítése céljából leendő bírói uton elárvereztetése rendeltetett el.

Az árverés idejéül f. évi szeptember 15. napjának d. u. 3 órájára, helyéül a novibecseji község házat tüzőm ki.

Kent Novi Becsejen, 1922 aug. 20.

Sztevan Rankovity s. k. kir. bír. végrehajtó

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek.

A legolcsóbban lehet beszerezni varrógépeket,

órákat és arany-Grünfeld Ármin varrógép-ékszereket órá- és ékszerüzletében, Veliki Becskerek (a nagyhid mellett). 1319

Eladók

elegáns férfiruhák, fekete hosszú télikabát, rövid kis bunda, átmeneti kabát, cipők, férfifehérnemű és sok más. — Megtekinthető 1478

Vojvode Putnika (Alkotmány) u. 23. sz., az emeleten balra, 8 ajtószám alatt.

Olcsó cipővásár!

Az iskolai szezon megkezdése alkalmából szeptember 1-től 5-ig elsőrendű férfi-, női- és gyermekcipők a legolcsóbb árban csakis 1474

KÖNYA FERENC cipőraktárában kaphatók, Alexandrova (Fő) u. (Hermann Weisz-cég kereskedése mellett).

Kiszolgálóleány

felvétetik 1475

Beno József üvegkereskedőnél Vel. Becskerek, a nagyhid mellett.

Nászajándékokat, táblaüveget

és egyéb e szakmába vágó cikkeket legolcsóbban vásárolunk

Ivanitza Ferdinánd Károly

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésében 837

Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Irodai és üzleti kisasszonyt

jobb házból, aki szerbül olvasni és beszélni tud, állandó alkalmazásra keresek. Kereskedelmi szakismeret nem feltétlenül szükséges. 1453

M. Sander József gépkereskedése.

Két szigorlattal **jogász** gimnáziumi abszolvált **állást keres** érettségivel, ki a német nyelvben járatos, irodai praxisa **állást keres** van, helyben Nevelői állást is elfogad, esetleg vidékre is elmegy. Ajánlatokat „Jogszigorló“ jellegre 1445

a „Torontál“ kiadóhivatalába kérek.

Telek

500 -öl, házhelynek, a cukorgyárhoz közel, eladó. 1470

KURUNCZI JÓZSEF

Küttelek, Éoskai-ut 3., vasuti órház mellett.

VR SAC és vidéken HIRDETÉSEKET a „TORONTÁL“ részére felvesz 938

GRÓB JENŐ

hirlap hirdetési iroda, VR SAC.

Amerikai Singer varrógépek

SINGER-varrótüsk és SINGER-varrógép-részek.

Eladás heti vagy havi részletfizetéssel is (24 óra).

SINGER-gépolaj SINGER-cérna SINGER-selyem stb

Eladás heti vagy havi részletfizetéssel is (24 óra).

SINGER-VARRÓGÉPEK Bourne & Comp. Newyork
VELIKI BECSKEREK ALEXANDROVA U. 621/7.
1449

Képviseletek:

Vrsac: Bedeković Károlynál Temisarsko ulica 79. szám.
Bela Crkva: Kucht Vilmosnál Karadjordja u. (Bahnstrasse) 4. sz. Velika Kikinda: Schiller Józsefnél.

Ügyökség minden helységben!

Agilis ügynökök kerestetnek!

Gyakorlott politirozónók és asztalostanoncok felvétetnek. 1455

Meleghy A. Pál, butoriparvállalat.

Üvegesseged felvétetnek 1476

Beno József üvegkereskedőnél Veliki Becskerek.

Elsőrendű kömentes darabos 1463

MESZET

csakis vagontételekben, direkt az égetőtől ajánl azonnali szállításra a „S Z A V A“ mészgető képviselője Bertalan Manó, Debeljacsa.

2 db rókadászatra igen alkalmas foxterierkutya

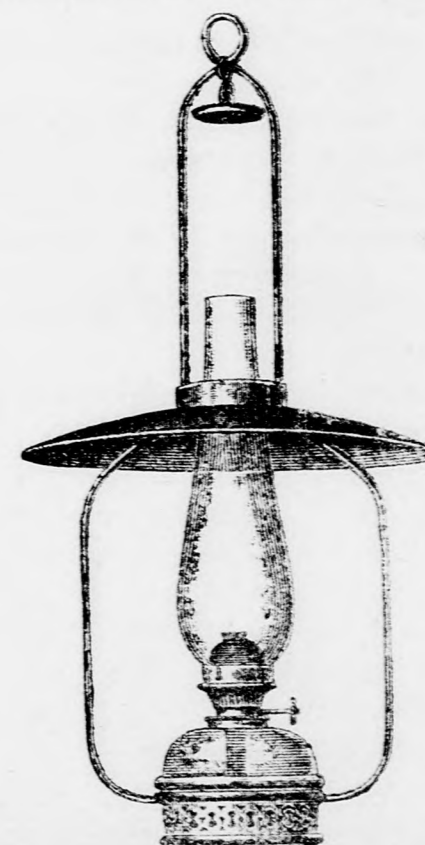
(him és nőstény) legnemesebb fajtából törzskönyvezve, eladó 1482

Kossa Tibornál, Titelen.

Disznózsirt

legmagasabb napiáron, minden mennyiségben veszünk 1487

Kanitz és Leipniker Miletityeva (Temesvári) utca 43.

Mindennemű 1473

lámpaáru és cilinder

nagybani eladás napi árban

Beno József

üvegkereskedőnél Vel. Becskerek, a nagyhid mellett (saját ház).

Kiadja Pleitz Fer. Pál.